VELKÁ DOBRODRUŽSTVÍ

Za jeskyněmi a propadlou vodou do Hostěnic v Moravském krasu

GPS souřadnice: 49.2420969, 16.7608717

Praktické informace

Délka trasy: 5 km

Obtížnost: Příjemná trasa překrásnou přírodou pro děti od 5 let. Jde se po rovince a na trase je jen jeden „nepříjemný“ kopeček. Výlet není možné jet s kočárkem ani na kole. Pejsky vzít můžete.

Vzdálenost od Prahy a jak se tam dostat: 220 km ujedete za dvě hodiny a kousek. Pojedete po D1 až do Brna. Před Rohlenkou sjeďte z dálnice a přes Velatice dojedete až do Hostěnic.

Parkování: Parkoviště u sportovního areálu na okraji obce.

WC: U sportovního areálu, občerstvení u Hádeckého rybníku, Hostinec u Stupárků.

Možnost občerstvení: Drobné občerstvení najdete v kiosku „Marina“ u sportovního areálu hned na startu (v sezóně). Dále pak u Hádeckého rybníku,kde si můžete dát přes týden pivo, limo a rychlovku (utopenec, nakládaný hermelín apod.), o víkendu smažák, řízek, párek v rohlíku, polévku, hranolky, klobásy. Hostinec U Stupárků (otevřeno od úterý do neděle).

Nejbližší další výlet od agentury Velká dobrodružství: Macocha, Bouzov, Boskovice, Kunštát, Fulnek, Brno atd.

Trasu pro vás prošla: Lucie Nachtigallová

Trasu testovali: Adam a Ema z Brna

Postřehy dětí:
Adam (9 let): „Tohle byl nejnapínavější výlet, protože jsem šel do hluboké jeskyně, kde žili pravěcí lovci.“
Emička (11 let): „Bavilo mě sledovat, jak potok mizí do země. A v jeskyni jsem našla malý krápník. Vím, že se nesmí ničit, tak jsem se ho ani nedotkla.“

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

zveme vás do kraje temných kaňonů, zubatých skal, jeskyní a vod, které se propadají do nitra země a vyvěrají ve vzdálených údolích. Ano, zveme vás do okolí obce Hostěnice v Moravském krasu, jedné z nejvýznamnějších lokalit svého druhu v Evropě. Putováním vás bude provázet Hostěnický potok, společností vám bude krásná příroda, spatříte rybník a také mnoho jeskyní (do některých z nich se opatrně můžete podívat). Nezapomeňte si sebou vzít baterky, krásy krasů skrývá tma.

Tento výlet vznikl k oslavě výročí 650 let od první zmínky o obci Hostěnice. S velkou pomocí Obce Hostěnice, která jej pro vás objednala. Díky tomu je pro vás ZDARMA!

Dopis dětem

Ahoj, kluci a holky,
Ochozská jeskyně, do které dnes nakouknete, je jednou z nejhezčích krasových jeskyní ve střední Evropě. Byla objevena v roce 1831. Z důvodů nepředvídatelného zatopení podzemní vodou – nikdo neví, ve kterém okamžiku si usmyslí do jeskyně natéct – je do jeskyně umožněn vstup jen párkrát do roka. My do ní pro jistotu nepolezeme, ale půjdeme kolem ní. Ale do jiných jeskyní, které dnes uvidíte, vlézt můžete. Dnešní cesta za hádankou totiž povede Moravským krasem. Na tomto území již bylo objeveno více než 1100 jeskyní. Ovšem pouze pět je přístupných veřejnosti. Není to proto, že by vám místní nepřáli úchvatné zážitky, ale například z bezpečnostních, ekologických a dalších důvodů. Navíc byste rušili netopýry a jistě i bájné jeskynní bytosti, pro něž jsou tyto skalní chrámky jediným možným bydlištěm.

Stejně jako u našich ostatních výletů jste i k tomuto dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Pokud půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty či poslouchat, jak vám je čtou rodiče, jistě splníte všechny dnešní úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte.

Mapa výletu

Doplňovačka

Jdeme na to!

Zaparkujte u sportovního areálu, utáhněte tkaničky, do batůžku přihoďte sušenky, baterku, něco k pití a můžete vyrazit. Půjdeme po žluté.

Nejprve si ale vysloužíme první písmenko do doplňovačky.

Najděte naučnou tabuli s názvem *Okolo Hostěnice* a na ní znak obce.
1. Co červeného je uprostřed znaku?

Kde máte tento orgán v těle vy? Ukažte a zkuste napodobit zvuk, který slyšíte. Hádáme, že si teď maminky vzpomněly na Johnyho a Baby ve slavném filmu *Hříšný tanec.* :)

Míříme po žluté značce k propastem, jeskyním, labyrintům a propadajícím se potokům, které fascinovaly člověka odedávna. Věřil, že útvary vytvořil sám ďábel a že v podsvětí žijí před zraky lidí skrytí trpaslíci, jezinky nebo draci. V oblasti Moravského krasu najdete takových útvarů tisíce a mnohé z nich skutečně mají čertovo přízvisko. Je tu přes 1600 jeskyní a další ještě na objevení čekají.

Možná nějakou tu sluj objevíte právě vy. Nám by stačila i minislujka... Tak pro jednu slušně vychovanou jeskyňku, co zjevně chyběla v pohádce Smolíček pacholíček.

Napravo míjíme rybníček, který trošku připomíná rybníček od Rákosníčka. Jak ten se jmenoval? Odbočíme doprava a vyhlížíme chatku napravo.

První písemná zmínka o Hostěnicích pochází z roku 1371. V ní se uvádí, že Půta z Vildenberku prodal panství s řadou osad markraběti Janovi.

Máme tady někoho, kdo se jmenuje Půta? Kdo by se tak chtěl jmenovat?

Víte, jak vypadaly první stavby, ve kterých zde lidé žili?

Původní obydlí připomínala spíše zemljanky. Což jsou díry v zemi zakryté „střechou“ z klacků, chvojí, listí... Luxus! Později si již tehdejší praobyvatelé stavěli domky z cihel z nepálené hlíny. Zakrývaly je střechy z kmínků listnatých dřevin pokryté došky z dlouhé trávy. Cihly z hlíny řádně promíchané s plevami (tzv. vepřovice) se na stavbách začaly používat v první polovině 19. století. Základy byly stavěny z kamene spojovaného hlínou. K domkům se postupně začala přistavovat hospodářská stavení a stodoly. Stodoly vznikaly z kmenů, mezery mezi nimi se vyplňovaly blátem. Když v domcích přibyly stropy, dělaly se z trámů a desek. V místnostech bývaly nad stolem na stěně obrázky svatých s křížkem. Svítívalo se loučemi nebo olejovými lampičkami. Domy se začaly číslovat teprve v roce 1770 na základě vrchnostenského nařízení. Současné domečky už samozřejmě vypadají normálně. Chatky také.

Jednu z nich právě míjíme po pravé straně. Je u ní cedulka, na které je namalován vzácný pták.
2. Jak se jmenuje?

Po pár metrech opět napravo uvidíte dvě červené značky. Co vám připomíná jejich tvar? Nám hrad. Tak si tím směrem na pár minut odskočíme. Pak se sem zase vrátíme. Proč? Dole u potoka na nás totiž čeká zajímavý přírodní úkaz.

Hostěnické propadání je propadání Hostěnického potoka. Co to znamená? Že potok najednou zmizí a jeho tok nepokračuje nikde na povrchu, ale pod zemí.

Původně zde byl lom, ve kterém se při lámání otevřel jícen komína vedoucího do nitra skály. Prostě se tu najednou objevila díra, jejíhož konce nikdo nedohlédl, žádný žebřík na ni nebyl dost dlouhý... Po povodních v letech 1879, 1883 a 1890 se zde začala ztrácet voda. Hostěnický potok si to zjevně nasměroval právě sem. Roku 1911 se podařilo jeskyňářům odvést vody do geologicky staršího propadání, čímž bylo zmenšeno nebezpečí záplav v Ochozské jeskyni. Tok Hostěnického potoka tedy pokračuje do Ochozské jeskyně a poté se vlévá do říčky, co se jmenuje Říčka. Je to odsud pěkně daleko! Však sami uvidíte a v nožkách pocítíte.

Vidíte, jak potok mizí v zemi? Slyšíte to hučení v podzemí?

Vracíme se k rozcestníku a pokračujeme po žluté. Držíme směr Ochozská jeskyně. Zalesněné údolí Kamenný žlíbek, kterým procházíme, je dlouhé asi 1200 metrů. Táhne se západním směrem a je součástí CHKO Moravský kras a přírodní rezervace Údolí Říčky.

Stejnou cestou, jakou jdete vy, chodí lidé už stovky let. Ale ne na výlety. Většinou za prací.

Obyvatelé Hostěnic to v minulosti neměli jednoduché. Polí kolem obce nebylo nikdy mnoho, navíc převládala pole neúrodná a kamenitá. Zemědělsky využitelné pozemky byly postupně získávány kácením lesů. Což není legrace. Je nutné vydolovat pařezy, vyrvat kořeny, odházet kamení. Je to těžká a nekonečná práce. A tak se chodilo s těžkým nákladem tam a zpátky, tam a zpátky. Pomáhal každý, dokonce i děti dnešního školkového věku…

V současném lese je hodně náletových dřevin (břízek a podobně). Celkově je ale hezký, vypadá to, že se o něj lesníci starají. Možná jste si všimli několika lesních školek podél pěšinky.

Vidíte dva nejvyšší stromy napravo? Víte, jak se jmenují? Poradíme, že název začíná na písmenko B… Ale na Božku, Barboru, Branislava ani Bivoje vzrostlý páreček neslyší. To jsme zkoušeli.

Málo úrodná půda, které bylo navíc poskrovnu, nutila místní obyvatele hledat obživu, kde se dalo. Les je krmil malinami, borůvkami, brusinkami, houbami a dalšími dobrotami. Z březového proutí vyráběli metly, které prodávali v okolí nebo je měnili za potraviny a jiné potřeby. Les poskytoval i trávu pro dobytek, listí na stlaní, klestí na topení, později dal řadě místních i zaměstnání.

Kdo by chtěl pracovat v lese? A kdo by chtěl spát na listí? :)

Kromě rozsáhlých lesů, které kolem sebe vidíte, bylo v okolí hodně kamene. I ten byl pro řadu lidí v minulosti zdrojem obživy. Kámen se hodil nejen na zpevnění cest, do základů. Byl-li to mramor, šikl se na kamenické výrobky (třeba náhrobky nebo sochy). Když vápenec, vypálilo se z něj vápno. Jen kousek odsud nalevo je Mokerská plošina s lomem, kde se vápenec lámal. Bylo zde nalezeno mnoho archeologických pozoruhodností. Že byl v pravěku Moravský kras osídlen, ví ostatně každý, kdo četl známou knihu Eduarda Štorcha. Znáte ji?

Lovci mamutů je historický román a nejznámější literární dílo zmíněného Eduarda Štorcha. Poprvé vyšlo s tímto názvem v roce 1918. Děj se odehrává ve starší době kamenné na území českého státu. Popisuje putování pravěké lovecké tlupy od jejího sídla na břehu Dyje u současných Dolních Věstonic (u Macochy) až po Libeň na území dnešního hlavního města Prahy. V díle „vystupují" skutečné nálezy historických předmětů z doby kamenné. Hrdinové je používají, čímž spisovatel nejen dodává svému líčení na hodnověrnosti (skutečně se to tak mohlo stát), ale také čtenáře vzdělává. Všem dětem doporučujeme. Nikde jinde se totiž o paleolitu rychleji a zábavněji nedozvíte. My dětem v autě pouštěli příběhy Kopčema a Veverčáka ve formě audioknihy a strašně je to bavilo. Nás taky, protože už jsme zapomněli, co jsme mohli. Ale to je jen takový malý vzdělávací tip.

S pravěkem se setkáte i v pohádkách. Třeba v jednom kresleném večerníčku, který o této pradobě vypráví. Vzpomenete si, jak se jmenuje? Byla o takovém zarostlém mužíčkovi…

A také určitě znáte příběhy o spolužácích Machovi a Šebestové. V jednom z nich je kouzelné sluchátko přemístilo do pravěku, kde potkali pana Humla a zjistili, že k mamutovi si pravěcí lidé dělali omáčku z jedné rostliny, která tehdy všude rostla. Jak se tahle bylina jmenuje?

Pan Huml, který měl pořád rýmu, si stěžoval na dobu, ve které žil. Stále dokola huhňal: *„Doba ..... je doba ....."*

3. Doplňte slovo.

Kdo chce, může si teď potichoučku zanotovat:

My jsme žáci 3. B.,
bereme však na sebe
podobu zajíce, žirafy či krabice.
(To je pěkná směsice!)
Může bejt i rohože

a to všechno protože,
vlastníme nakrátko
utržené sluchátko.
(Taky jedno zvířátko.)

Napravo možná spatříte zakrytý vchod do štoly k Hynštově jeskyni. Je dlouhá 34 m a hluboká 13 m. Moc vás ale prosíme, nikam nelezte, ať se nepropadnete. Nechte průzkumy speleologům.

Za deset minut naopak drobnou zacházku doporučujeme. „Odskočte“ si po modré doleva do **Pekárny**. Rohlíky ani koblížky tam ale neseženete. Je to totiž také jeskyně.

Než dorazíme ke schůdkům do stráně, řekneme si ještě posledních pár vět o obci, která slaví 650. narozeniny a tenhle výlet vám k nim mimo jiné darovala.

Jak už jsme si vyprávěli, Hostěnice byly vždy obcí velmi chudobnou. V pozdějších dobách, kdy se v blízkém i vzdálenějším okolí začaly otevírat větší lomy a vápenky, domorodci postupně opouštěli ty své maličké a směřovali za lepším. Když začaly vznikat továrny, otevřely se jim další možnosti výdělků. I když nevelkých, přece jen o tolik lepších, aby se lidem vyplatila každodenní štrapáce přes lesy do rachoty.
Ani ženy a děti, které zrovna nikam nechodily, však nesměly lenošit. Tak sbíraly v lesích dřevo a nosily je v nůších do vzdálených vsí, kde byl dřeva nedostatek, protože to do hvozdů měli daleko. Nůše vážily 30 až 40 kg. Když ne klestím, plnily tyto proutěné batohy proutěnými košťaty či masem z domácích porážek. (Nezapomeňte, že neexistovaly mrazničky ani chladničky, takže maso nešlo skladovat.) Před svatodušními svátky se nosívalo i vypálené vápno, které se používalo k očistě příbytků novou výmalbou s lehce dezinfekčními účinky.

Představte si, že byste dnešní výletovou trasu chodili třeba několikrát denně, a ještě měli na zádech naložený nějaký pěkně těžký ranec. Komu by se to líbilo? Nám moc ne, nám stačí batůžek se svačinou… Což nám připomíná, že u jeskyně budeme mít třetinu cesty za sebou, takže bychom se měli posilnit.

Konečně... Tunelovitou jeskyni Pekárna – národní památku –najdete na skalním ostrohu nad soutokem Říčky a Ochozského potoka. Proslula nálezy pravěkých kamenných i kostěných nástrojů, a hlavně rytin na kostech zvířat.

Jméno dostala podle svého tvaru chlebové pece. Je tvořena 64 metrů dlouhou chodbou, která je téměř celá osvětlena denním světlem pronikajícím 23 metrů širokým a 6 metrů vysokým vstupním portálem. Je nejvýznačnějším sídlištěm lovců sobů z období před cca 12 000 až 15 000 lety. Archeologové v ní našli prakoňská žebra ozdobená rytinami, kostěné harpuny k lovu ryb, dva rytinami zvířecích hlav zdobené lžícovité předměty vyřezané ze spodních koňských čelistí, figurku venuše z mamutoviny a mnoho dalších pokladů z počátku lidského věku.

Místní venuše není ta z Věstonic. Tu byste potkali na jiném našem výletě s tajenkou. Tohle je **pekárenská venuše**. Označení jí sedne, protože pořádný „zadeček“ je asi to jediné, čím ženu vzdáleně připomíná. Možná je spíš důkazem bohaté fantazie archeologů osamoceně kutajících v hloubi jeskyně jen ve společnosti spících netopýrů… Nejspíš toužili po ženské něze a péči, a tak viděli ženu v každém šutérku s oblinou. Oproti venuším z Landeku či už zmíněných Věstonic je tahle opravdu hrubý neotesanec. (Nebo spíš neotesanka?) :)

Kromě několika druhů netopýrů už dnes však ze vzácnějších druhů srovnatelných s ženskými bytostmi jeskyni obývá jen chráněná můra osenice šedonachová. Což je takový hnědošedý motýlek s krásnou kresbou na křídlech.

Vydáte-li se do Pekárny v zimním období, můžete obdivovat ledovou výzdobu sestávající nejen z klasických rampouchů, ale hlavně z ledových „trpaslíků“ dosahujících někdy i skoro metrové výšky. Nelámat a nelízat!

Až prošmejdíte Pekárnu, najděte na naučné tabuli obrázek čelisti a napište, jak se jmenovala jeskyně, kde byla objevena.

4. Doplňte: Švédův .....

Sejdeme zpátky na pěšinu a pokračujeme dále.

Víte, jak se jmenuje místo, kterým procházíte? Je to Moravský kras.

Víte, co je to kras? Žádná zkratka „krásy“, jak se nabízí. Ale fakt je, že kras krásný je.

Kras je typ krajiny charakteristické podzemním odvodňováním a vysokým účinkem chemického rozpouštění krasových hornin, které společně s dalšími činiteli vytvářejí množství svérázných povrchových i podzemních tvarů – jeskyní, tunelů, krápníků.

Je to překrásná část naší republiky, která na relativně malé ploše (92 km2) ukrývá více než 1000 jeskyní. Nedaleká nejhlubší propast ve střední Evropě – Macocha – je spolu s Punkevními jeskyněmi hlavním turistickým lákadlem Moravského krasu. Ale tady je také krásně a mnohem méně lidí.

Jak už je podle toho, co jsme si povídali, zřejmé, jeskyně v Moravském krasu využívali pravěcí lidé jako příbytky. Za zmínku však stojí i další využití jeskyní – tentokrát za 2. světové války. Aby nacisté ochránili svůj průmysl, rozhodli se od roku 1944 skrýt výrobu před leteckými nálety. Kam? Do vybraných jeskynních komplexů. V tomto kraji byly vybrány jeskyně Býčí skála, Michalka, Výpustek, Kůlna nebo Drátenická jeskyně. Válka skončila, výroba zmizela, nevratné poškození těchto přírodních památek zůstalo. Škoda.

Zastavme se u rozcestníku *Ochozská jeskyně*.

Najděte na něm místo, které je odsud vzdáleno 21,5 km.
5. Opište místo.

(pokud je ve slově písmeno CH, napište ho do jednoho políčka)

My si však vyhlédneme zelenou turistickou značku a vyrazíme po ní směr Hádek.

Jdeme stále podél Říčky.

Většina vod, která přitéká z Drahanské vrchoviny, vtéká do podzemí, kde během dlouhého geologického vývoje vytvořila příroda složité jeskynní labyrinty. Část Moravského krasu je odvodňována říčkou Punkvou. Nachází se zde jeskynní systém Amatérské jeskyně, který s navazujícími jeskyněmi měří téměř 35 km, což jej řadí k nejrozsáhlejším jeskynním systémům ve střední Evropě. Velkou roli tu hrají krápníky – přirozená a staletí se rodící výzdoba vápencových dómů. Vznikají podobně jako rampouchy, jen místo sněhu „taje“ a zpětně kondenzuje rozpuštěný vápenec. Skoro každý ví, že se krápníky dělí na stalaktity, stalagmity a stalagnáty, ale málokdo přiřadí k tomu kterému termínu správný tvar.

Jak to tedy je? Který krápník roste nahoru a který naopak dolů?

Stalaktit roste shora dolů jako rampouch. Stalagmit mu jde naproti od podlahy a stalagnát je spojení obou. Zkuste každý udělat stalagmit. A teď společně udělejte stalagnát. Že to nejde? Že byste si museli stoupnout hlavou na hlavu? Tak jste se nad tím aspoň zamysleli a zapamatujete si to. :)

Napravo za pár minutek narazíme na pěšinku, která nás přivede k jedné z nejhezčích krasových jeskyní ve střední Evropě. Byla objevena v roce 1831. Jenže má háček. A pěkně mokrý. Občas se jí naprosto nepředvídatelně zachce a zatopí se vodou. Proto se do jeskyně může jen párkrát do roka, kdy – jak bylo za mnoho let vypozorováno – je pravděpodobnost, že se jeskyni zachce otevřít své tajné kohoutky, skutečně malinkatá. Česká speleologická společnost pořádá několikrát do roka návštěvní dny.

6. Opište první slovo nad mříží vchodu do jeskyně.

(pokud je ve slově písmeno CH, napište ho do jednoho políčka)

Krápníková Ochozská jeskyně je největší v Údolí Říčky. Vytvořily ji vody Hostěnického potoka, který se propadá do země v Hostěnickém propadání nad Kamenným žlíbkem, kde jsme už dnes byli. Údajně byla objevena kolem roku 1830 jedním pomateným ševcem z Ochoze, který zde hledal vchod do pekla.

Vedle této jeskyně se nachází menší Liščí jeskyně s pozůstatky osídlení magdalénských lovců sobů a koní, kteří zde sídlili asi před 14 000 lety. Také se tam můžete jít po pěšince podívat...

Další jeskyni najdete od pěšiny nalevo. Jmenuje se po jednom zvířátku, které vypadá jako myš s křídly.

Copak to asi bude? BATMAN to není, Honzíku! :) Ani SPIDERMAN!

Věděli jste, že netopýři létají pomocí rukou, drží skutečný zimní spánek a na zemi žijí již 60 milionů let? A že jim k orientaci

neslouží oči, ale uši? Létají, kam potřebují, díky echolokaci. Jsou to zajímavá zvířátka, takže je nám fakt líto, že jsou všechny v Čechách žijící druhy ohroženy vyhynutím.

Nyní jedna záludná otázka. Víte, které ze zvířat je v Evropě jejich nejbližší příbuzný? Tipněte si!

Je to ježek!

Za vstupní částí **jeskyně Netopýrky** se rozprostírá dóm, ze kterého vybíhá několik chodeb. Těmi se lze dostat až k ponornému potůčku na dně jeskyně. Celková délka chodeb je 90 m. Dno obou hlavních dómů tvoří velké kameny. Pokud si posvítíte na stěny a členitý strop, uvidíte zbytky výzdoby jeskyně. Bez baterky se zde ovšem neobejdete. Jeskyně je přístupná běžným turistům. Správa CHKO Moravský kras vstup nijak neomezuje. Ale s rozvahou, ano! Ať se z vás nestane stalaktit.

Nyní si s rodiči zopakujeme vyjmenovaná slova po P.

7. Které zvíře následuje ve vyjmenovaných slovech po netopýrovi?

Vracíme se na pěšinku a blížíme se k dalšímu ponoru Říčky. Je nalevo od nás. V Hádeckém údolí od rybníka Pod Hádkem až po Ochozskou jeskyni se totiž vyskytuje propadání hned deset, z toho čtyři významnější.

Povrchová voda v propadáních mizí do jeskyní nebo krasových puklin. Tři ponory jsou označeny I., II. a III. Čtvrtý ponor slouží zároveň i jako vývěr. Tento u nás vzácný krasový jev se nazývá estavela. Hádecká estavela se nachází cca 350 m od Hádeckého rybníka ve směru toku Říčky, kousek za rekreační chatou. Není nijak označena, vede k ní pouze nenápadná pěšinka vpravo ze značené cesty. Otvor v zemi je malý a zanesený listím. Prozrazuje ho pouze malý vír. Spíš vírek. Pokračující koryto je prázdné, voda v něm teče pouze za povodní. Podle trávy, která roste v korytě mezi kameny, usuzujeme, že zde dlouho žádná povodeň nebyla. Ponor je tudíž momentálně nevyužitý.

Říčka se po svém zmizení v zemi spojuje s podzemním Hostěnickým potokem. Na zemský povrch opět vystupuje z hloubky 18 m ve dvou vývěrech u Kaprálova mlýna.

Kdo první uvidí Hádecký rybník? Je to pohodové přírodní koupaliště s travnatým břehem. Také se zde můžete občerstvit, pokud máte žízeň nebo hlad. A nabrat síly před chvilkou nepříjemného stoupání, které vás vzápětí čeká.

Po občerstvení se tedy vraťte na toto místo. My totiž rybník obcházet nebudeme. Hned na jeho začátku odbočíme doprava a vyjdeme cik cak kopec směrem k obci. Je to mnohem lepší cesta, než kdybychom šli po červené o kus dále. Ale i ta se dá, kdybyste po ní toužili.

Stoupáme pomalu a těžce až k hlavní silnici. Po ní půjdeme doprava směrem k obci. Ovšem jen pár desítek metrů, protože hned potom odbočíme doleva po červené značce ke kapli sv. Anny.

Nejprve ji obejdeme. Ve výklencích a kapličkách nám kynou různí evangelisté, tedy spisovatelé příběhu Ježíše Krista. V jednom výklenku dokonce stojí dva najednou.

8. Jak se jmenuje druhý z bratrů ve výklenku?

Barokní kaple svaté Anny byla v lese severně od Hostěnic postavená roku 1748. Je zapsaná v seznamu kulturních památek. A právem. Vypráví se, že byla stavěna zároveň s poutním kostelem ve Křtinách. Má se za to, že na jejím místě bývalo překladiště cihel. Cihly na stavbu kostela se údajně vozily z cihelny v Tvarožné a v lese nad Hostěnicemi se překládaly na jiné povozy. Po dokončení kostela byla ze zbylých (nejspíš špatně spočítaných) cihel postavena právě tato kaple. Jak rozumné využití zbylého stavebního materiálu!

Proč je kaple zasvěcena svaté Anně? Kdysi sužoval hostěnické obyvatele mor. Umírali po desítkách. Všichni se modlili k Bohu a všem svatým. Na svatou Annu – 26. 7. – začala nemoc ustupovat a obec byla z nejhoršího venku. Od té doby se svatá Anna stala patronkou Hostěnic a vděční obyvatelé se každoročně v tento den scházejí u kaple k bohoslužbě.

Najděte cedulku o kapli, budeme na ní hledat poslední slovo. Je to takové zapeklité písmenko, takže je i velmi zapeklitě schováno mezi ostatními.

Podívejte se do pravého dolního rohu.

9. Opište předpředposlední slovo.
Uf! :)

Od kaple se nyní vydáme do mírného kopce k vysílači a stejným směrem dále lesní cestou až k obci. Ztratit se nemůžete.

Sejdeme se za 10 minut u hlavní silnice. Zatím se kochejte překrásnou krajinou.

Moravský kras totiž neuchvacuje pouze jeskyněmi a propastmi. Nejjižnější cíp sahá až k Brnu a okolí a fascinuje lesy tak hlubokými jako nikde. I díky tomu v nich mohou žít vzácná zvířata, jako jsou rys nebo sokol stěhovavý. Ten v krasu po padesáti letech opět zahnízdil v roce 2017.

Věděli jste, že je sokol stěhovavý nejrychlejší zvíře na světě? Při testu rychlosti z velké výšky ukázal výzkumníkům tachometr 389 km/hod. Má dokonale aerodynamické tělo. Kořist loví pouze ve vzduchu. Samec je svrchu tmavošedý s málo nápadným příčným skvrněním. Tváře má bělavé, pod okem nalezneme nápadný černohnědý vous. Spodina těla je bělavá se slabým okrovým nádechem. Ocas je šedomodrý s příčným skvrněním, poslední pás je širší. Sokol je statný dravec velikosti vrány. Na nebi ho poznáme podle charakteristických dlouhých špičatých křídel a ke konci zúženému kratšímu ocasu. Samci váží až 0,7 kg, samice téměř 1 kg.

Pokud zrovna nesledujete sokola na obloze, podívejte se pod nohy. Možná tam najdete zkamenělou vzpomínku na minulost. Fosiliemi trilobitů a dalších pravěkých živočichů a rostlin se to tu v jurských a devonských vápencích jen hemží. My měli štěstí a hned vedle cesty zahlédli zkamenělinu amonita. Nechali jsme ho tam pro vás. :)

Už jste došli na hlavní cestu? Hurá! Vydejte se za silnicí po žluté doprava.

Copak to na vás kouká z tajenky? Takové zvláštní slovo…Věděli byste, co znamená?

Je to vědec a sportovec, který se zaměřuje na výzkum jeskyní a jeskynních komplexů. Třeba se takovým extrémním badatelem v budoucnu stanete i vy.

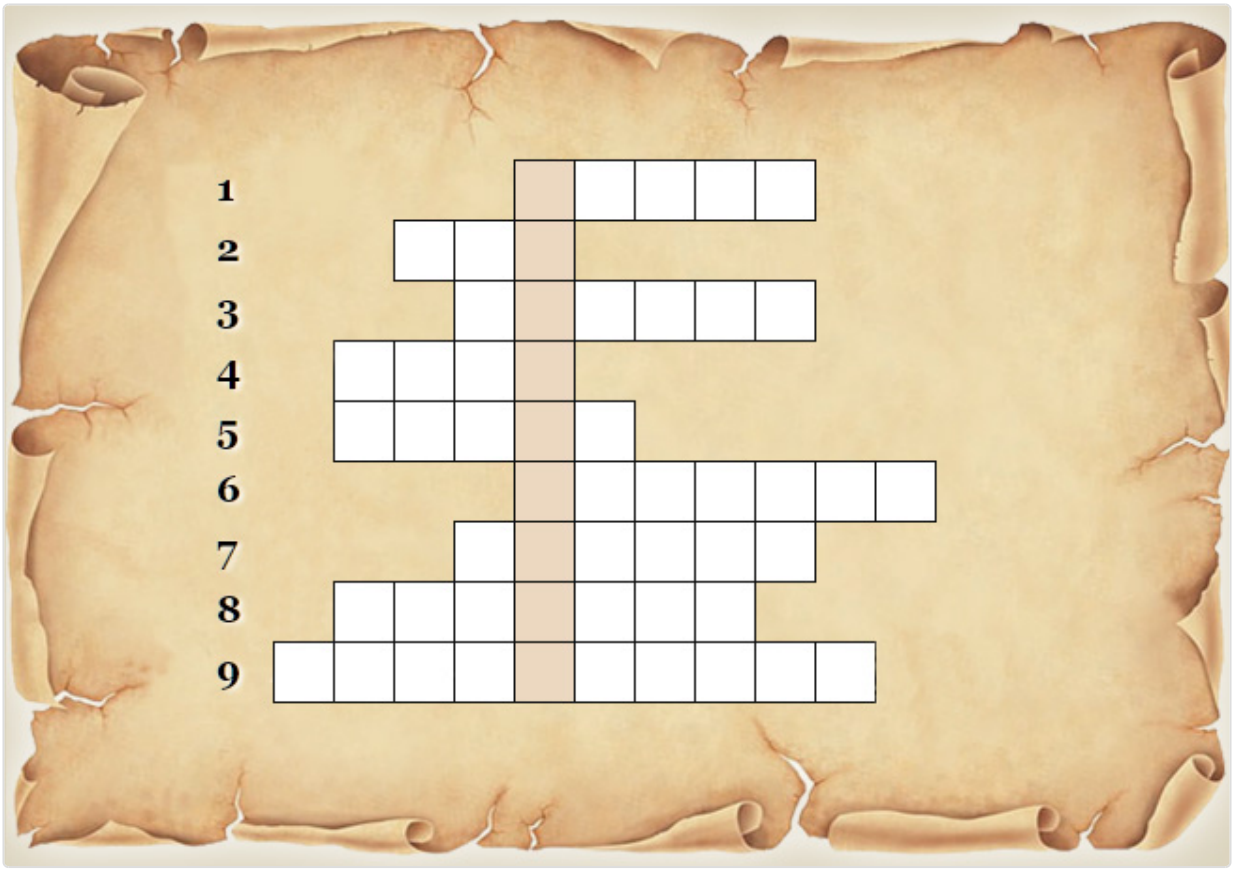
Máme vyluštěno. Vaše auto stojí asi 300 metrů směrem doprava a dolů ke sportovnímu areálu.

Děkujeme vám za pozornost, za to, že jste s námi šli na výlet. Také děkujeme obci Hostěnice za spolupráci a poskytnutí výletu všem poutníkům zdarma. Přejeme šťastnou cestu domů a těšíme se zase někdy na našich tajenkových trasách na viděnou!

V textu byly mimo jiné použity informace z webů: www.hostenice.cz, www.geology.cz.

Otázky k tajence

1. **Co červeného je uprostřed znaku?**
2. **Jak se jmenuje?**
3. **Doplňte slovo.**
4. **Doplňte: Švédův .....**
5. **Opište místo.**
6. **Opište první slovo nad mříží vchodu do jeskyně.**
7. **Které zvíře následuje ve vyjmenovaných slovech po netopýrovi?**
8. **Jak se jmenuje druhý z bratrů ve výklenku?**
9. **Opište předpředposlední slovo.**

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail **veldo@veldo.cz**. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.

Výlet stažen z www.veldo.cz | © Velká dobrodružství

Vytvořeno: 19.11.2026 03:50